

**KALKKISTEN SEUDUN
KYLÄSUUNNITELMA
2022-2027**

Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry

1. KYLÄN KUVAUS

Kalkkinen on Asikkalan kuntaan kuuluva kylä puhdasvetisen Kymijoen varressa. Kalkkisissa on noin 380 vakituista asukasta, kylän vaikutusalueella on noin 600 henkeä. Tämän lisäksi kylässä on alati kasvava määrä loma- ja moniasukkaita.

Kalkkinen on alle kahden tunnin matkan päässä pääkaupunkiseudusta ja sen välittömässä läheisyydessä on mm. maankuulu Pulkkilanharjun kansallispuisto, Kalkkisten kanava ja siihen liittyvä usean muun kanavan vilkas vesistöreitti, eteläisen Suomen viimeinen vapaana virtaava koski, Kalkkisten koski sekä useita maatila- ja lähiruokamatkailuun liittyviä toimijoita.

Koillis-Asikkalassa on noin 1300 loma-asuntoa, mikä omalta osaltaan elävöittää Kalkkisten kylää, yhä enemmän myös perinteisen lomasesongin ulkopuolella.

Verrattuna moniin muihin Asikkalan ja lähikuntien kyliin lievä eristyneisyys ja noin 30 km:n välimatka Vääkseen, Heinolan ja Sysmän palveluihin on itse asiassa toiminut Kalkkisten kylän asukkaiden eduksi. Kylässä on oma, hyvin varusteltu kauppa apteekin sivupisteineen, posti- ja pakettipalveluineen, polttoainemyynteineen ja verkkokauppapalveluineen. Samoin Kalkkinen tunnetaan Mani-Baarista sekä Pihamaan Viinitilasta, panimosta, lähiruokakaupastaan sekä terassikahvilastaan, jossa on myös säännöllisesti erilaisia musiikkiesityksiä.

Kalkkinen on myös uistinteollisuuden ”Piilaakso”. Kylästä on lähtöisin mm. maankuulu Rapala-Uistin ja edelleenkin siellä toimii Finlandia-Uistin.

2. HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET

Kalkkisissa on muiden maaseutupaikkakuntien tapaan jouduttu lähinnä väestön demografisesta kuvasta johtuvien haasteiden eteen. Kanta-asukkaiden määrä on vähentynyt, väestön keski-ikä on kasvanut ja vastaavasti alhaisten syntyvyyslukujen vuoksi kyläkoulu on ollut lopetusuhan alla.

Toisaalta aiemmin mainitun välimatkan ja myös esim. kyläkaupan jatkuvan kehittymisen vuoksi Kalkkisissa on edelleen oma kauppa, baari ja muita yleisölle auki olevia palveluita – päivittäin kuin monessa muussa suuremmassa asikkalalaisessa kylässä.

Kylän palveluita käyttävien henkilöiden määrä on itse asiassa ollut kasvussa. Ympärivuotisen väestön vähenemisen tahti on pienentynyt, mutta ennen kaikkea loma- ja moniasujien lukumäärä on enemmän kuin kompensoinut poistumaa. Kalkkinen soveltuu mainiosti myös etätyöskentelyyn.

Tämän lisäksi kolmen kanavan reitti (Kimola-Kalkkinen-Vääksy) ja kotimaan matkailun yleinen lisääntyminen ovat poikineet lisää turistivirtaa Kalkkisiin. Itse asiassa kaikenlainen turismi, jossa on selkeitä kohderyhmiä kuten karavaanarit, erilaiset auto- ja moottoripyöräklubit, pyöräilijät, melojat, kalastajat jne. tarjoavat valtavasti potentiaalia Kalkkisten seudulle ja lähialueille.

Asikkalan kunta voi omalta osaltaan tukea Kalkkisten kylää niissä puitteissa, mitä kunnalla on. Aktiivinen, yrittäjävetoinen ja hyvin verkostoitunut kylä luo varallisuutta koko kunnan alueelle.

Kalkkisten kylässä on hyvä yhteishenki ja kyläläiset ovatkin olleet voimakkaasti mukana kehittämässä omaa asuinympäristöään.

3. PALVELUT, YMPÄRISTÖ JA YHTEISÖLLISYYS

Kalkkisten kylän palvelutarjonta pitää sisällään mm. seuraavat ankkuriyritykset:

- Lampisen kauppa
- Pihamaan Viinitila ja Panimo
- Mani Baari
- Marttilan tila

Tämän lisäksi Kalkkisten alueella on useita maatilamatkailua, ratsastusta sekä asuntojen kunnossapitoa ja rakentamista, piha- ja puutarhapalveluja, mökkihuoltoa yms. tarjoavia yrityksiä. Paikallisista palveluista löytyy luettelo kylän kotisivuilta www.kalkkinen.fi.

Kylässä toimii vielä koulu ja sen yhteydessä varhaiskasvatus sekä seurakunnan kyläkirkko.

Kalkkisissa on myös Nuorisoseura (toiminut yli 100 v), Urheiluseura Kataja, useita metsästysseuroja ja muita yhdistyksiä. Nuorisoseurantalo Pörskälässä voi harrastaa eri tahojen järjestämää liikuntaa ympäri vuoden. Myös koulu käyttää hyväkseen Pörskälän tiloja. Kylässä on myös lapsista aikuisiin erilaisia kuntoilumahdollisuuksia.

4. TÄRKEIMMÄT TOIMENPITEET JA HANKKEET 2022-2027

On tärkeää muistaa, että noin 400 asukkaan kylän resurssit ovat rajalliset. Siksi uusien hankkeiden tulee olla joka tavalla realistisia, mutta myös sellaisia, joiden avulla esim. taataan ympärivuotiset kauppa- ja muut palvelut. Tärkeä osa tätä on selvästi loma- ja moniasujien aktiivisempi integrointi kylän toimintaan ja myös hyödyntämään kylän palveluja. Samoin erilaiset matkailuun liittyvät hankkeet muodostavat tärkeän komponentin kylän kehittämislle.

Tehtyjen kyselytutkimusten, tärkeimpien kylään vaikuttavien toimijoiden mielipiteiden ja kylätoimikunnan keskustelujen perusteella Kalkkisten kylän edelleen kehittämisen pohjana tulisivat olemaan seuraavat kärkihankkeet:

A. Satama-alueen kehittäminen

Alueen kehittäminen on ollut kylän keskeinen projekti 1980-luvun alkupuolelta lähtien. 1. vaihe satamasta valmistui 2000–2002, jolloin rakennettiin pienvenepaikat, matonpesupaikka ja vanhalle tukinpudotuspaikalle vierasvenelaituri sekä Puucee ja laivalaiturille katos. Kunta rakennutti satamaan laiturin, josta vuokrattiin venepaikkoja isommille veneille. 2. vaihe toteutettiin vuosina 2017–2019. Silloin pienvenepaikat korjattiin, vanha vierasvenelaituri sillan alla korjattiin ja laajennettiin sekä myllytontille rakennettiin grillipaikka. Tontille pystytettiin infotaulu, joka kertoo paikan historiasta. Tämän infotaulun yhteyteen kiinnitettiin taulu, jossa kerrotaan lyhyesti satamasta. Toinen taulu on kiinnitetty vierasvenelaiturin luona olevaan Kalkkisten palveluista kertovaan infotauluun. Tämä taulu vaatisi päivityksen.

Nämä hankkeet on toteutettu Leader-rahoituksella ja mittavalla talkootyöllä sekä kunnan toimin.

Satamassa on siis laituripaikkoja niin säännölliselle laivaliikenteelle, paikallisille asujille kuten myös vierasvenepaikkoja. Lisäksi satamasta on mahdollista lainata polkupyöriä ja maitokärryjä kylällä ja kaupassakäyntiä varten. Pihamaan Viinitilan toimesta entisessä pankin talossa on sauna, vaatteiden pesumahdollisuudet sekä myös muutama majoitushuone.

Lisääntyneen vierasveneilyn ja myös esimerkiksi mökkiläisten venepaikkatarpeiden vuoksi satamaa kannattaa edelleen kehittää. Sataman liikenne tarvitsee sääntöjen selkeyttämistä koskemaan mm. henkilö- ja matkailuautojen pysäköintiä sekä vierasvenepaikkojen käyttöä.

Sataman kehittämiseksi suunnitellaan uuden selkeän yleissuunnitelman tekemistä. Tämän suunnitelman teossa voidaan yrittää hyödyntää esim. LAB Ammattikorkeakoulun ympäristöosastoa. Tätä asiaa voitaisiin ehdottaa esim. insinööritason lopputyöksi. Hankkeeseen kannattanee perustaa ohjausryhmä, johon voidaan kutsua esim. Asikkalan kunnan edustus.

Mikäli saadaan aikaan yleisesti hyväksytty suunnitelma toiminnan laajenemiseksi, niin sillä olisi selkeitä, positiivisia vaikutuksia Kalkkisten kylän hyvinvointiin:

- lisääntynyt mökkiläisten veneiden säilytys ja yleinen paikallisten palvelujen käytön lisääntyminen
- vierasveneilijöiden määrän kasvu
- sataman pysäköintijärjestelyt vaativat täsmennystä. Sataman alueelle ei mahdu laajaa matkailuautojen parkkipaikkaa, mutta kannattaa selvittää muutaman parkkipaikan merkitsemistä. Parkkipaikat ovat kuitenkin ennen muuta tarkoitettu paikalla liikkuville henkilöautoille, vuokravenepaikkojen haltijoiden ja matonpesupaikan käyttäjien autoille
- kulku satamasta kylälle: turvallinen jalankulkureitti
- muut mahdolliset lisäpalvelut: lasten leikkipaikka
- yöpyvien vierasveneiden ja matkailuautojen maksullisuutta kannattaa selvittää

B. Liikenneturvallisuus Kalkkisten ympäristössä

Siltatien levennys satamasta kylän keskustaan

Kesäaikaan sataman ja kylän välisellä noin puolen kilometrin matkalla on paljon veneilijöitä jalankulkijoina. Tällä kapealla tieosuudella – myös raskaan liikenteen seassa – on varsinkin viikonloppuina erittäin runsaasti ihmisiä muun liikenteen seassa lapsineen, lemmikkieläimineen, maitokärryineen jne. Tämä on valtava turvallisuusriski.

Sataman ja keskustan välinen jalankulkuliikenne on ollut vireillä vuodesta 2018 lähtien ensiksi Uudenmaan Ely-keskuksessa, josta se siirtyi kunnan vastuulle 2020. Kyläyhdistys on ollut aktiivisesti yhteydessä sekä kuntaan että kylän keskustan yrittäjiin. Tavoitteena ei ole erillisen kevyen liikenteen väylän rakentaminen vaan pientareen leventäminen, jotta

jalankulkijoille saadaan turvallinen väylä. Myös nopeusrajoituksen (40) siirtäminen lähemmäs siltaa ja satamaa voisi tulla kyseeseen.

Kalkkistentien korjaus välillä Kaivanto- keskusta

Tieosuus Kaivanto-Kalkkinen välillä on erittäin huonokuntoinen. Tästä kyläyhdistys on kirjelmöinyt Ely-keskukseen ja kuntaan. Tämä tie on osa suosittua moottoripyörä- ja polkupyöräreittiä, joka kulkee väliä Kalkkinen-Kopsuo-Vesivehmaa-Lahti-Vääksy-Pulkkilanharju. Tien perusparannuksen eteenpäin vieminen kuuluu tärkeänä osana kyläsuunnitelmaan.

C. Vakituisten sekä moni- ja loma-asukkaiden houkuttelevuus kylään.

- yleinen tonttipolitiikka. Kylästä löytyy valmiiksi kaavoitettuja tontteja.
- tyhjänä olevat sekä myytävät ja vuokrattavat asunnot
- ”Uusia asumisratkaisuja kylään”- projekti: Kalkkinen on profiloitunut positiivisella tavalla loma - ja moniasumispaikaksi. Kannattaisiko harkita puurakenteista ekominitalo- aluetta, jossa olisi jopa ympärivuotiseen asumiseen soveliaita n. 50 m²:n perinteisen mökin näköisiä asumuksia omassa ”taajamassaan” palvelujen äärellä? Kylän palvelutarjonnassahan on myös mökkitalokkari- ja puutarhapalveluja, joten tätä esim. 20 yksikön kylää voitaisiin markkinoida sekä omistusasumiseen, vuokrattavaksi, time shareen tms. Löytyisikö tähän kaupallista toimijaa tai toimijoita (puutalotehdas, rakennuttaja jne.) paikallisten palveluntarjoajien lisäksi?
- tarkoitus on selvittää, onko Kalkkisten alueella toimivat nettiyhteydet etätyöskentelyn kannalta

D. Moni- ja loma-asukkaiden integroiminen kylään

- Jokainen meistä on Kalkkisten ”mannekiini”, mutta me-hengen luomiseen tarvitaan selkeitä toimenpiteitä ja tapahtumia. Niitä onkin jo nyt mm. juhannuskokko satamassa, kyläpäivä heinäkuussa, traktorimarssi, liikuntatapahtuma Kalkkisten 10, Joulukylä Kalkkinen. Uusimpana tapahtumana on ollut Pihamaan Viinitilan järjestämät kesäkonsertit.
- Haluammeko elvyttää – koronan salliessa – iltamaperinteen esim. ensi kevääksi? Pihamaan konsertit olivat hyvä osoitus siitä, että kun joku näkee järjestämisen vaivan ja markkinoi tilaisuuden hyvin, niin väkeä saadaan kyllä liikkeelle.
- Kylän asioista tiedottaminen on tapahtunut jo 10 vuoden ajan kyläyhdistyksen kotisivuilla ja kylätiedotteilla, jotka on jaettu postijakeluna. Kylätiedotteita on tavallisesti julkaistu 8-10 kpl vuodessa. Korona-aika on vähentänyt kylätiedotteiden julkaisua, koska vakituksia tapahtumia ei ole voitu järjestää kahtena vuonna. Uusitut kotisivut on otettu käyttöön kuluvana vuonna. Kyläyhdistyksellä on myös oma fb-sivu. Ympärivuotinen tapahtumatarjonta – mukaan lukien nuorisoseurantaloon eri mahdollisuudet – ovat tärkeä osa kylämme aktivoimista.

5. KALKKISTEN TULEVAISUUDEN VISIO

Kalkkinen on itsenäinen ja sellaisena tunnettu Asikkalan kylä, joka tukee esim. matkailun osalta Asikkalan muita kohteita kuten Vääksyn kanavaa, Pulkkilanharjua, Lehmonkärkeä jne. – ja päinvastoin. Lomalaiset haluavat useampia vaihtoehtoja päiviensä täytteeksi, Kalkkinen on monella tapaa ideaali vaihtoehto päiväkohteena.

Kalkkinen ja kalkkilaiset toivottavat avosylin tervetulleiksi kaikki kylästä kiinnostuneet. Turismi on tärkeää, mutta täältä yhteisöllisestä, maaseudun rauhassa olevasta kylästä on vain puolen tunnin matka niihin palveluihin, joita täältä ei saa.

Haasteena on oman koulun toiminnan säilyminen kylällä.

Kotisivut www.kalkkinen.fi

Fb facebook.com/Kalkkinen